

Mångkonstnär. Lennart Sjögren i sitt arbetsrum. Han är både poet och bildkonstnär. Ur människovärlden är titeln på kommande diktsamlingen.

Foto: STEFAN NILSSON

– Så här upptagen brukar jag inte vara, säger poeten Lennart Sjögren och låter nästan lite urskuldande när jag ringer upp. Han ber mig återkomma längre fram, för nu ska han förbereda en tripp till Stockholm för mottagande av ett pris ur självaste konungens hand. Därefter väntar Rotterdam och den 38:e internationella poesifestivalen till vilken Lennart Sjögren valdes som Sveriges representant.

LENNART en diktare med vidöppet öga SJÖGREN

TILLBAKA I SVERIGE och Öland möter han upp på grusgången under ett paraply. Bakom honom, med havet som granne, ligger den gamla släktgården där han föddes in i en kristen bondefamilj. Ladugården tjänar som ateljé för honom själv och livspartnern, grafikern Eva Forsberg. Det här har välfärden råd med, säger Lennart Sjögren och pekar:

– I stort sett varenda lada på Öland har blivit ateljé.

Det är en vild och naturskön trakt vid den smala kustvägen, inte långt från Neptuni åkrar. Blåelden blommar rikt. Ute i havsbandet ligger Blå Jungfrun, som en mörkila pärla denna dag, infattad i ett regnpiskat, ogästvänligt hav.

Lennart Sjögren, däremot, representerar gästvänligheten själv. Han ursäktar en viss röra och jag får gå före in i det stora, ljusa huset som tar emot med ursprungliga trägolv och sparsam renovering. Lennart Sjögren är en av våra samtida, stora poeter i Sverige. Och även om han själv tonar ner sin person och hellre pratar om hankatten Svarta Maja med sitt androgyna utseende, utspild på en soffa under behagfullt spinnande, är det uppenbart att det är fler som tycker att hans litterära gärning förtjänar både priser och uppmärksamhet. Just nu råder ett akademiskt intresse. I Stockholm har nyligen en magisterexamen om honom lagts fram, och för närvarande arbetar litteraturvetaren och doktoranden Peter Hultsberg, vid Växjö universitet, på en avhandling om honom. Den kommer att bli klar 2008, ungefär samtidigt som en ny diktsamling av Sjögren ska komma.

I LJUNGBY är Lennart Sjögren aktuell som utställare av oljemålningar på Ljungbergsmuseet i den pågående utställningen *Apropå Linné*. Där är han i gott sällskap av Eva Forsberg, Peter Tillberg, Karl Axel Pehrson med flera. Måleriet är den ena grenen på Lennart Sjögrens skapandes livsträd, poesin den andra. Hans lärare, **Børge Hovedskous** på dåvarande Hovedskous konstscola i Göteborg, satte livsspår hos honom, berättar Sjögren.

När det gäller poesin förvaltar han det

Vad är en poet utan katt? Lennart Sjögren med Svarta Maja.

Foto: STEFAN NILSSON

Lennart Sjögren född 1930, har bland flera andra priser mottagit SR:s Lyrikpris, De Nios stora pris, Linnépriset, Aniara-priset, LRF:s litteraturpris, Tegnérpriset, Gerard Bonniers pris. • Peter Hultsbergs avhandling har titeln *Lennart Sjögrens poetiska livsförståelse*. • Lennart Sjögren läser poesi på Ljungbergsmuseet tisdagen den 28 augusti kl. 19.00

modernistiska arvet från **Gunnar Ekelöf**, **Harry Martinson** och **Verner Aspenström**.

– Att säga att Ekelöf var en mentor är väl ungefär som att säga att Jesus var mentor för de kristna, utbrister Lennart Sjögren med en glimt i ögonvrån. Annars är det **Karl Vennberg** som har betytt mycket för honom.

– Kanske för att vi hade det gemensamt att vi båda kom från bondefamiljer med kristna förtecken. Jag har inte varit någon stilbildare, har aldrig stått på barrikaderna, fortsätter Sjögren. Jag har nog alltid varit litet halvreligiös och mystisk.

HAN RÅKADE bara födas in i en bondefamilj, som han säger. Som ende sonen fick han mjölka kor och hjälpa till med sådant som ingick i det dagliga värvet. Det kan förklara hans osentimentala och antiromantiska syn på naturen, djuren

och människan. En hållning i hans diktning som skulle kunna beskrivas som ett vidöppet öga som inte sluter sig inför död, smärta, fasor. Ett öga som inte värjer för det obekväma och som ser förbi förskönanade omskrivningar. Djuren och naturen intar en central plats i hans poesi, men att kort och gott kalla Lennart Sjögren för naturlyriker vore att svära i kyrkan. Han är en undersökare. Han förmedlar bilder som ofta lämnar en olöst gåta till läsaren. Men i en central dikt, inledningen till diktsamlingen *Sent, tidigt* (2001) är han tydlig, på sitt sätt: *Jag säger inte att livet är gott/ hellre ville jag säga att det är ont/ men jag säger inte det heller. /.../*

– Ja, det där är en programdikt, säger Lennart Sjögren och drar sig till minnes en läsare som tyckte att om han inte har något att säga, varför skriver han då?

Lennart Sjögren skämtar gärna, men allvaret lyser igenom. Vad som är ont

eller gott har sysselsatt människan i alla tider. Den rustika bondefamiljen har präglat honom och som han säger: allt äter allt, naturen är inte så underbar.

– Skapelsen är en dålig konstruktion i så motto. Men man får acceptera det. Biologin förutsätter liv och dödande, det är centralt i min diktning.

LENNART SJÖGREN visste som ung att han ville bli målare. Först i artonårsåldern började han skriva, "så in i norden". Han debuterade 1958 med *Häll portarna öppna*.

Dikter ur landet (1969) beskriver han som sin andra debut.

– Då hade jag återvänt till Öland från Göteborg; skrivit om det osköna, som slakterier, det var väl närmast antipoesi. Nu har cirkeln slutits, fortsätter Sjögren.

– Med diktsamlingen *Sent, tidigt*, kom jag tillbaka till det mera "fromma".

En av hans mest kända, stora diktsviter är *Fågeljägarna* (1997). Den bygger på en drunkningsolycka på Öland, som han fick höra om i sin barndom. Sviten berättar om tre män som går ner sig på isen och drunknar. Förutom ett tjugotal diktböcker har Lennart Sjögren skrivit fabler, noveller, essäer och romanen *Färmanen*.

HANS KOMMANDE diktsamling heter *Ur människovärlden*. Också i den finns djuren, platsen, naturen, i kombination med människan: som i dikten *Harmänniskan*.

– Jag har varit lite motståndare till begreppet platsens poesi, säger Sjögren. Jag har menat att dikten ska vara platsen. Men nu är jag platsen, säger han och småler:

– Jag är en stubbe!
Självdistans, sarkasm och en stor ödmjukhet tycks prägla denne poet och författare som ganska motvilligt går och hämtar det senast mottagna priset, som jag nyfiket ber att få se. Han öppnar en mörkblå liten ask och visar medaljen: Litteris et Artibus, latin för: vetenskap och konst.

– Har du sett ett sådant märkligt pris? Nej, det har jag ju inte. Tills nu.

Tina Persson